

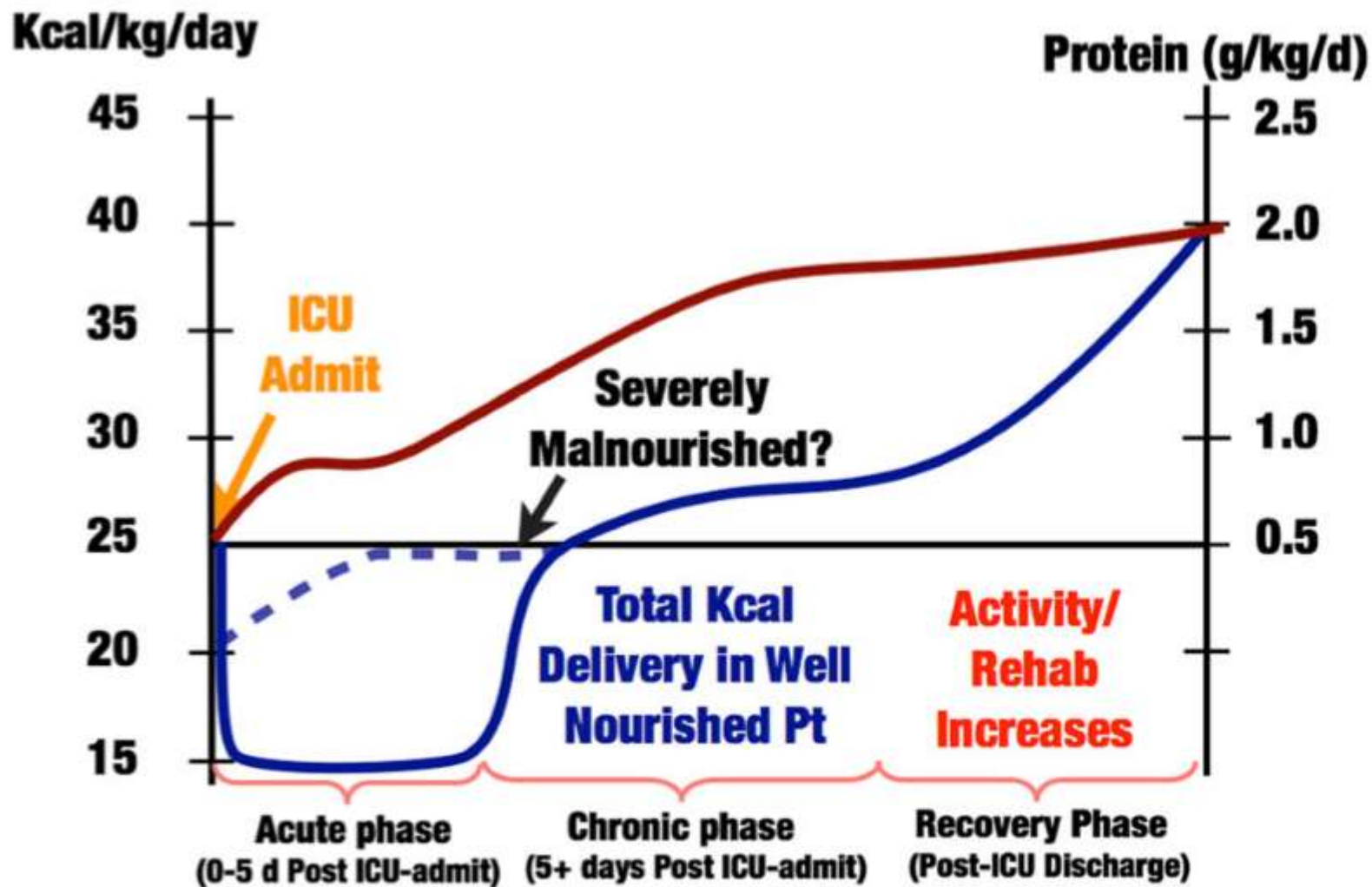
Specifické živiny v intenzivní péči a rekonvalescenci

František Novák

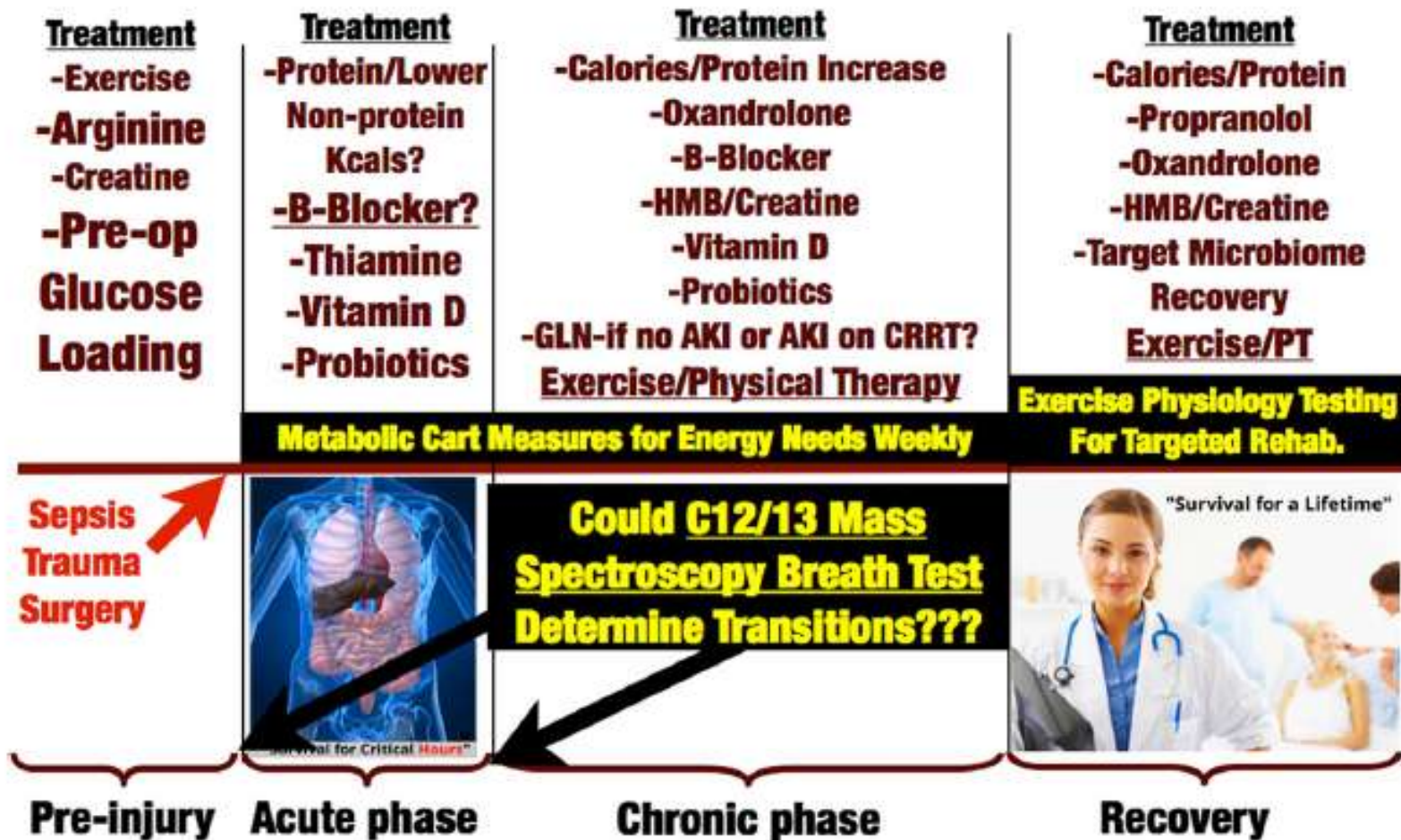
4. interní klinika VFN a 1. LF UK v Praze

Cíle sdělení

- **Shrnutí aktuálních doporučení pro nutriční podporu kriticky nemocných a v rekonvalescenci.**
- **Revidovat možnosti suplementace specifických živin**
  - **v průběhu iniciální stresové odpovědi**
  - **na počátku realimentace**
  - **v anabolické fázi v průběhu rekonvalescence**

Tailoring Metabolic and Nutrition Therapy in ICU: The Future?

Kolik potřebujeme?

	Mean REE (kcal/day)	TEE (kcal/day)	TEE/weight (kcal/kg/day)
Uehara et al., ICU study [12]		Wischmeyer <i>Critical Care</i> 2017, 21 (Suppl 3):316	
Sepsis patients (mean age 67)			
Week 1	~ 1854	1927 ± 370	25 ± 5
Week 2		3257 ± 370	47 ± 6
Trauma patients (mean age 34)			
Week 1	~ 2122	2380 ± 422	31 ± 6
Week 2		4123 ± 518	59 ± 7
WHO calorie requirements, healthy subjects ^a			
Men		~ 3000	44 (range 35–53)
Women		~ 2500	36 (range 29–44)
Minnesota Starvation Study calorie delivery		Delivered energy (kcal/day)	Delivered energy/weight (kcal/kg/day)
Baseline period		3200	~ 50
Starvation period		~ 1800	23–30
Recovery period delivery (for recovery to occur)		~ 4000	~ 60

Doporučené nutriční cíle a poměr neproteinová energie/bílkovinný dusík

	Kombinace energie a protein/ kCal / g N / TRW	Poměr nebílkovinné energie kCal / g N v výživě (kCal / N g)
Iniciální fáze akutního stavu- nutriční riziko + Rekonvalescence	15- 25 kCal 1,0 – 1,2 g	cca 70 - 120
Morbidně obézní pacient	20 kCal 2,0 g	cca 40
„Racionální“ dieta	25-30 kCal 0,8 g	cca 175-205

Potřeba vysokého příjmu nebo zastoupení bílkovin v dietě a v umělé výživě

1. Vysokoproteinová dieta vs. bílkovinné přídavky
2. Vysokoproteinový sipping vs. modulární proteinová dietetika
3. Parenterální výživa s vyšším obsahem aminokyselin vs. přídavek aminokyselinových roztoků

Výživy z hlediska poměru energie/protein (kCal/gN)

	Vysoko- proteinové	„Standardní“
Enterální preparáty	55-90	90-150
Parenterální směsi AIO 3-komory	90-120	120-170

Zásady nutriční podpory v IP

- monitorace a prevence rekurence zánětu
  - nozokom. Nákazy
- šetrná UPV a CRRT
- minimalizace sedace
- nutriční podpora
- časná mobilizace a fyzioterapie
- komplexní multidisciplinární přístup
- plánování další péče včetně nutriční podpory
  - ideálně ve spolupráci s NT a v komplikovaných případech nutricionistou

Na co se nemá zapomínat

- 1. rutinní podávání i.v. mikronutrientů u PV**
- 2. prevence realimentačního syndromu u rizikových pacientů a při laboratorních známkách realimentace (zejména K, P, Mg a vit. B1)**
- 3. zvážení individuální indikace specifických substrátů u pacientů s detekovaným nebo předpokládaným deficitem (protein, Gln, EEA, vit. B1, vit. D, vyvážený poměr n-6/n-3)**

Možnosti suplementace stopových prvků

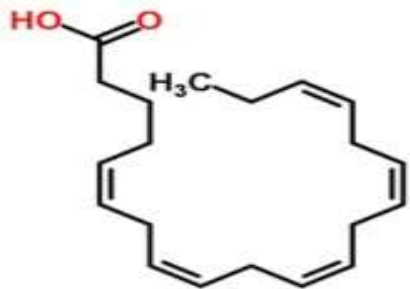
		Fe	Zn	Mn	Cu	Cr	Se	Mo	I	F
Produkt (výrobce)	obsah 1 amp.	(mg)	(mg)	(mg)	(mg)	(μg)	(μg)	(μg)	(mg)	(mg)
Tracutil	(BBraun)	2	3,3	0,55	0,76	10	24	10	0,13	0,57
Nutryelt	(Baxter)	1	10	0,055	0,3	10	70	20	0,13	0,95
Addaven	(Fresenius Kabi)	1,1	5	0,055	0,38	10	79	19	0,13	0,95
Peditrace	(Fresenius Kabi)	–	2,5	0,1	0,2	–	20		0,01	0,57
Denní doporučená dávka pro PV		1-1,2	0,15-0,8(0,055!)		10-15(1)		2,5-5		1	
ESPEN 2009 (ASPEN 2014)		2,5-6,5(3-4)		0,3-1,5(0,5)		20-72(60-100)		0,01-0,13		

Možnosti suplementace kompletního spektra vitaminů

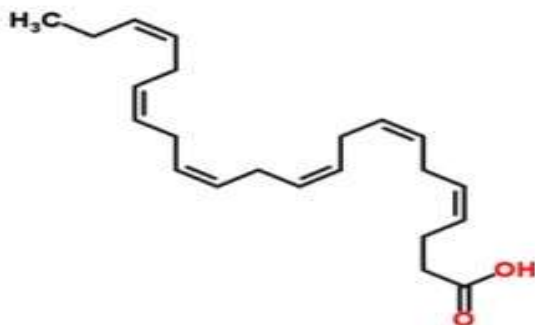
Produkt (výrobce)	Content per	A (IU)	D (IU)	E (IU)	B ₁ (mg)	B ₂ (mg)	B ₃ (mg)	B ₅ (mg)	B ₆ (mg)	B ₁₂ (μg)	C (mg)	Biotin (μg)	Folic acid (mg)	K ₁ (μg)
Soluvit N (Fresenius Kabi)	10 mL	0	0	0	3	3.6	40	15	4	5	100	60	0	0
Vitalipid Adult (Fresenius Kabi)	10 mL	3300	200 D ₂	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150
Vitalipid Infant (Fresenius Kabi)	10-mL	2300	400 D ₂	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200
Cernevit (Baxter)	5 mL	3500	220 D ₃	11	4	4.1	46	17.3	4.5	6	125	69	0	4
Doporučená denní dávka pro PV		3300	200	10	6	3,6	40	15	6	5	200	60	0,6	150

Vyvážené spektrum mastných kyselin

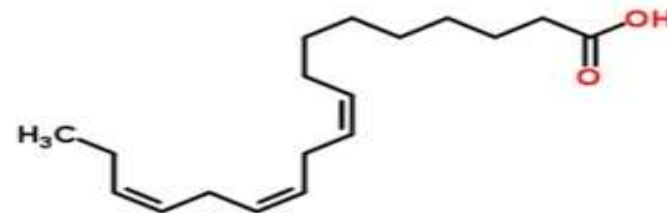
n-3 Polyunsaturated fatty acids

Eicosapentaenoic acid (EPA)

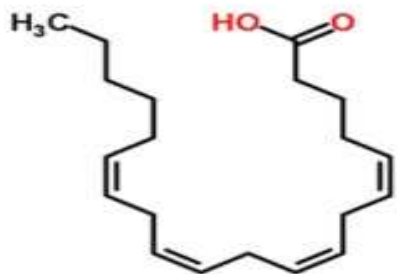
Docosahexaenoic acid (DHA)

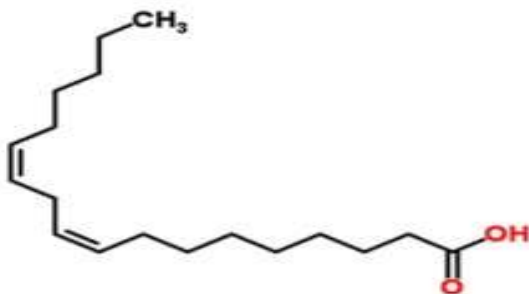
Alpha-linolenic acid (ALA)

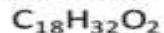
n-6 Polyunsaturated fatty acids

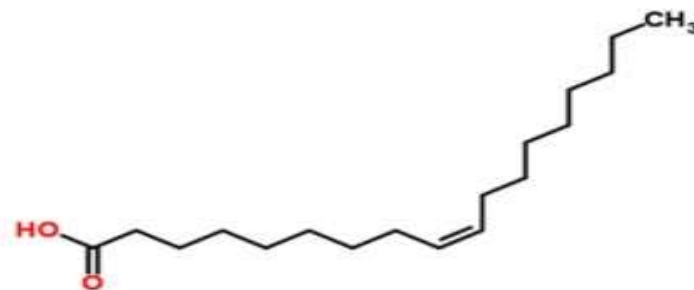
Arachidonic acid (AA)

Linoleic acid (LA)

Monounsaturated fatty acids

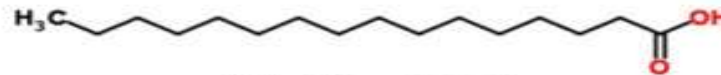
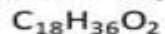
Oleic acid (AA)

Saturated fatty acids

Stearic acid (SA)

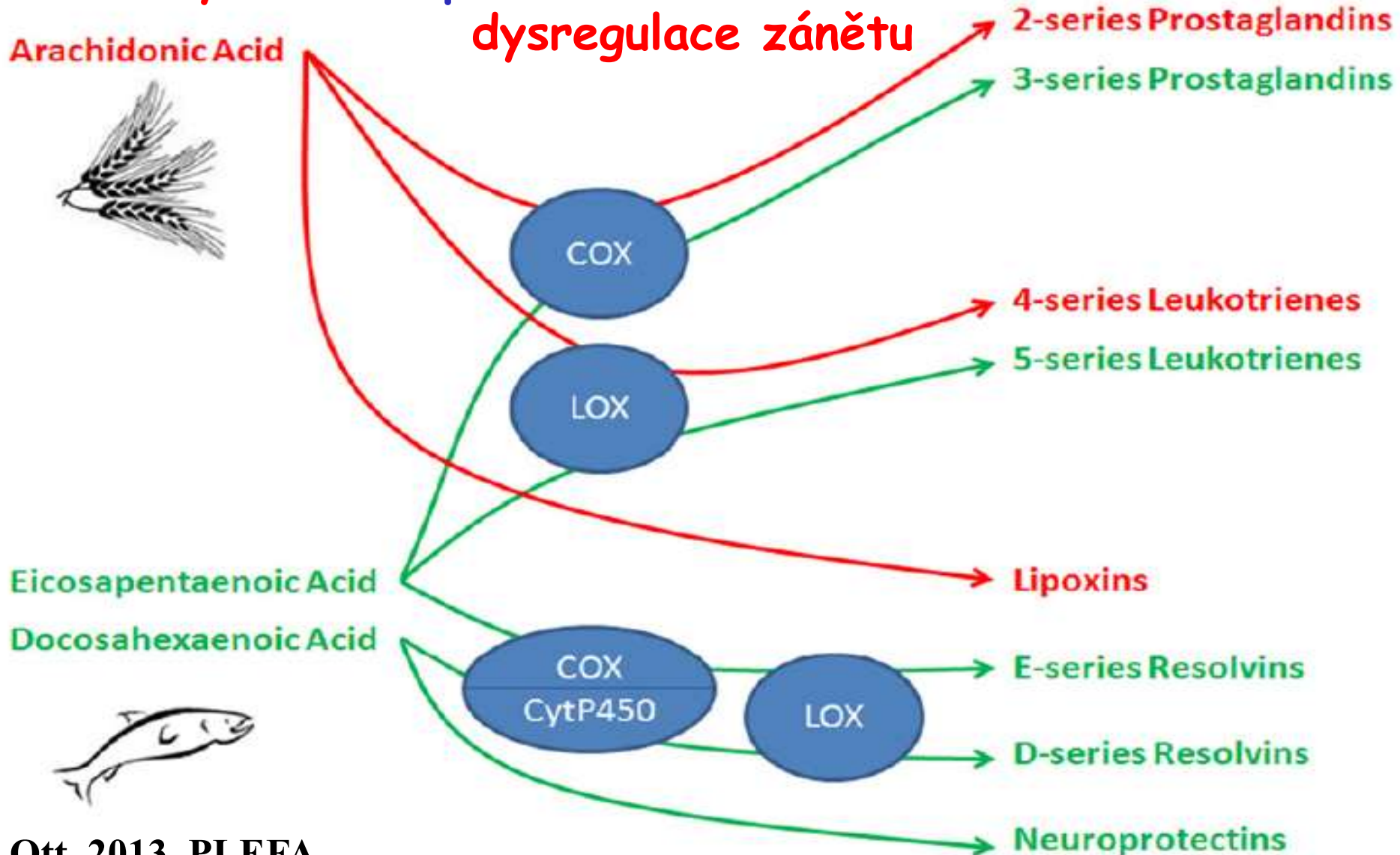

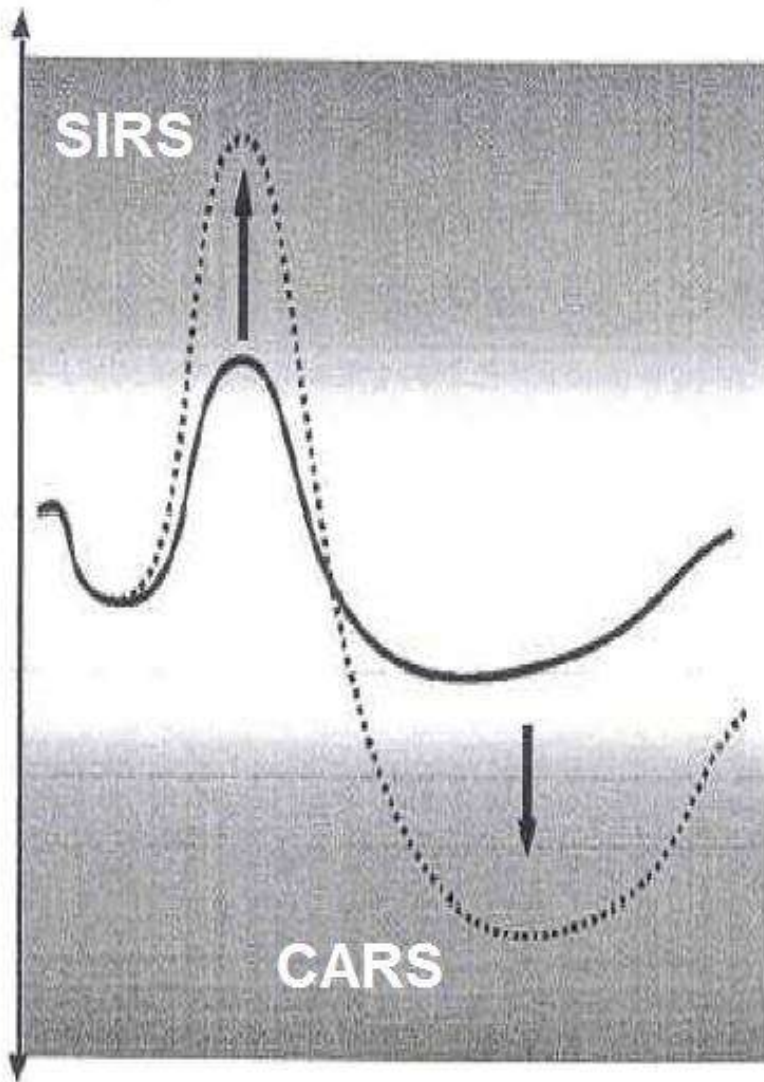
Palmitic acid (PA)

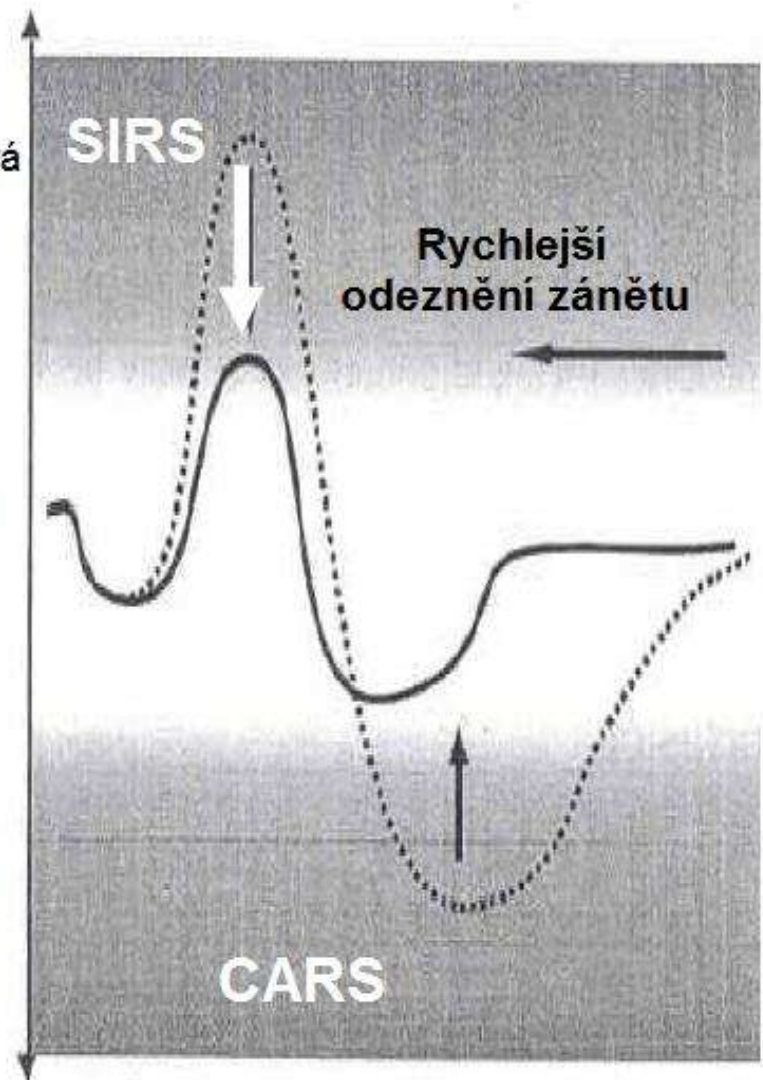
Rovnováha v zastoupení n-3 a n-6 PUFA umožňuje správnou regulaci zánětlivého procesu

Nevyváženost poměru nebo absolutní nedostatek = dysregulace zánětu

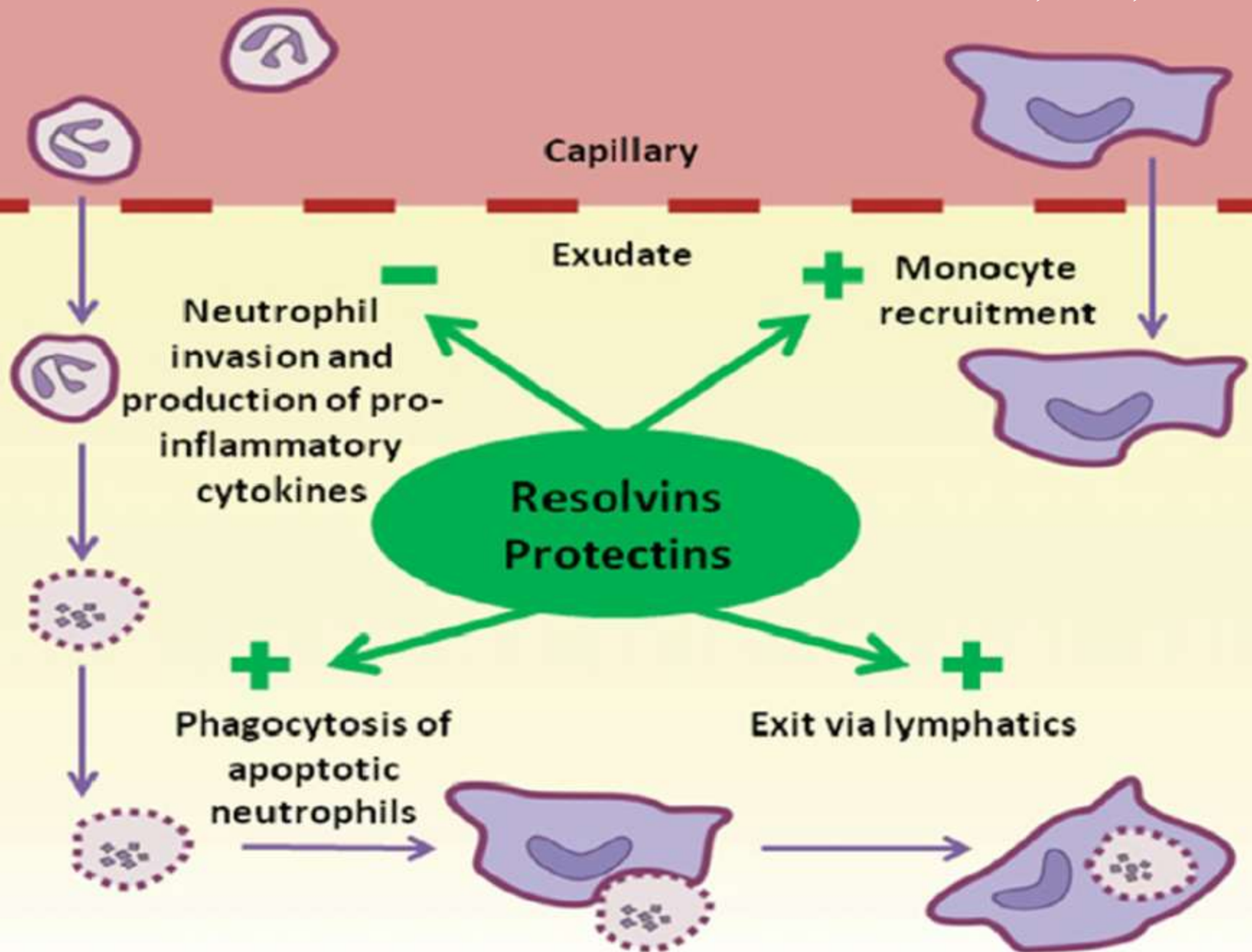

Účinek LCT (n-6) tukových emulzí
sojový olej

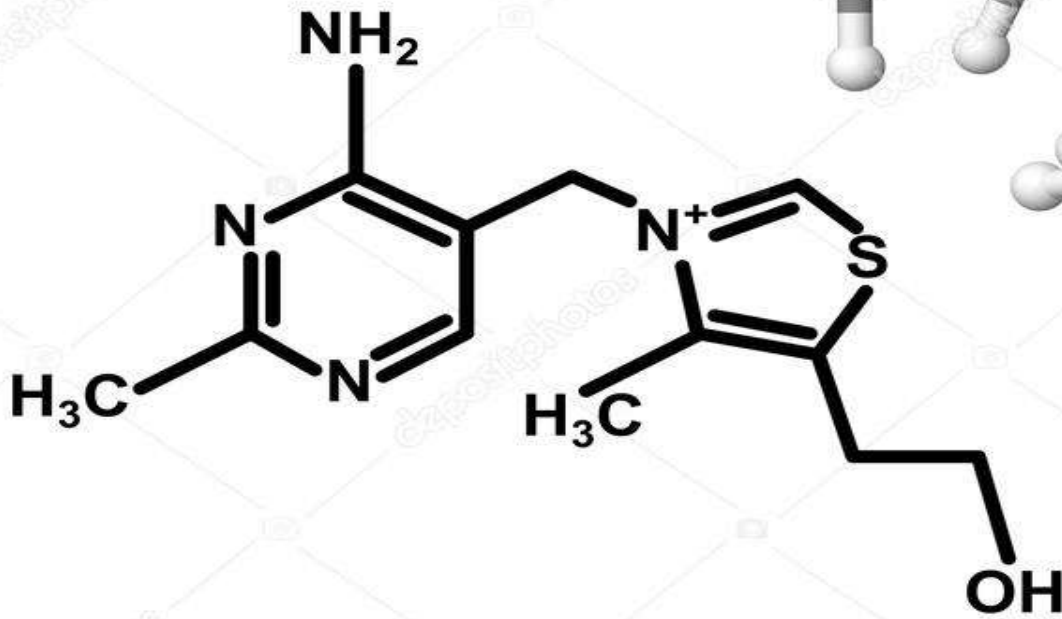
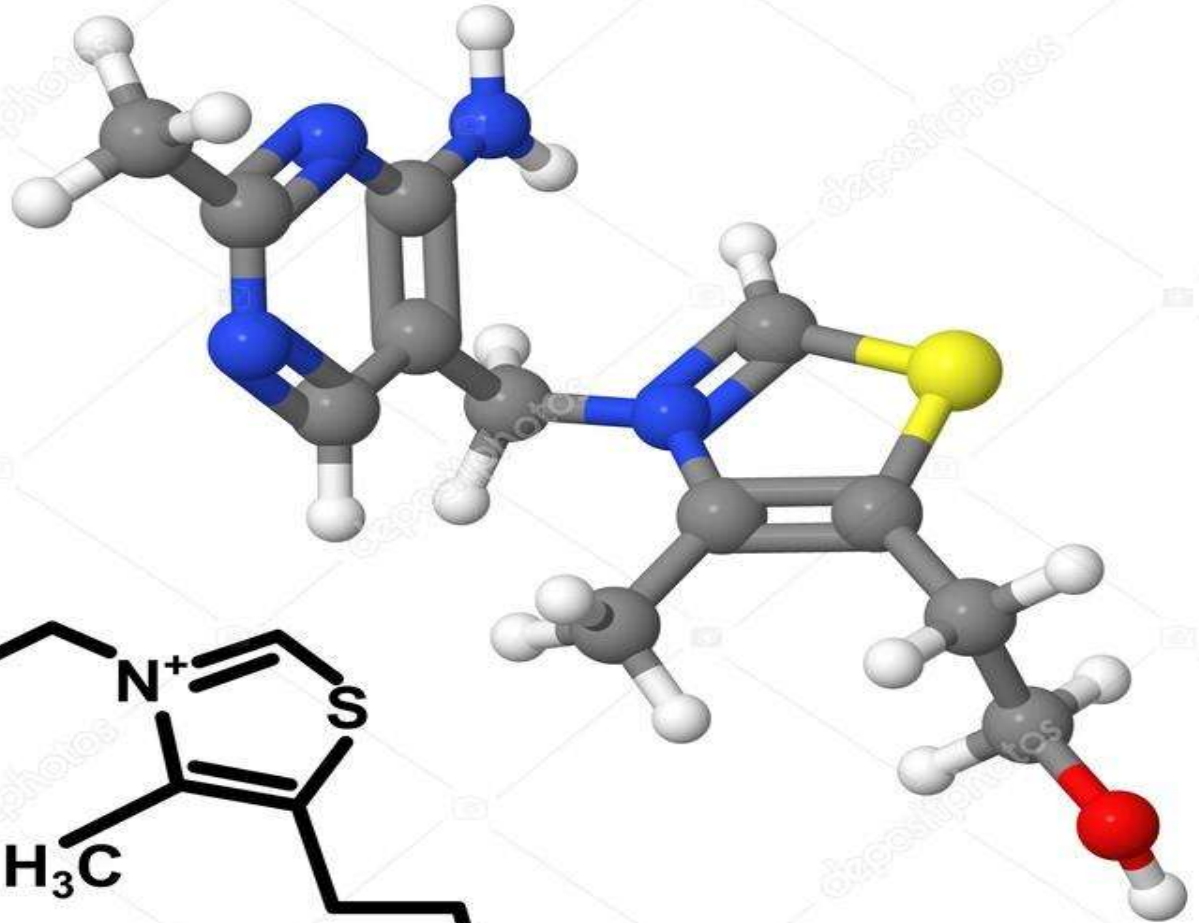

Účinek LCT (n-3) tukových emulzí
rybí tuk

Thiamin - vitamin B1

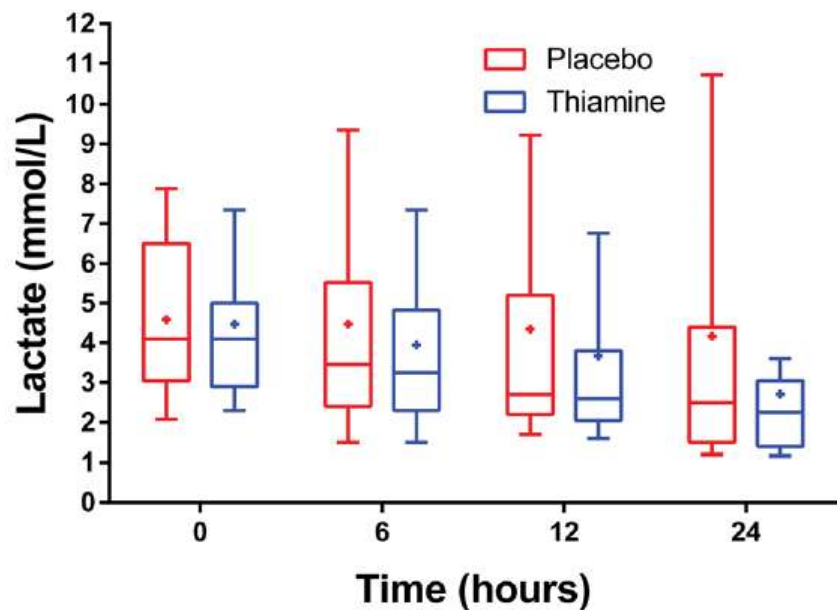

Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled Trial of Thiamine as a Metabolic Resuscitator in Septic Shock: A Pilot Study

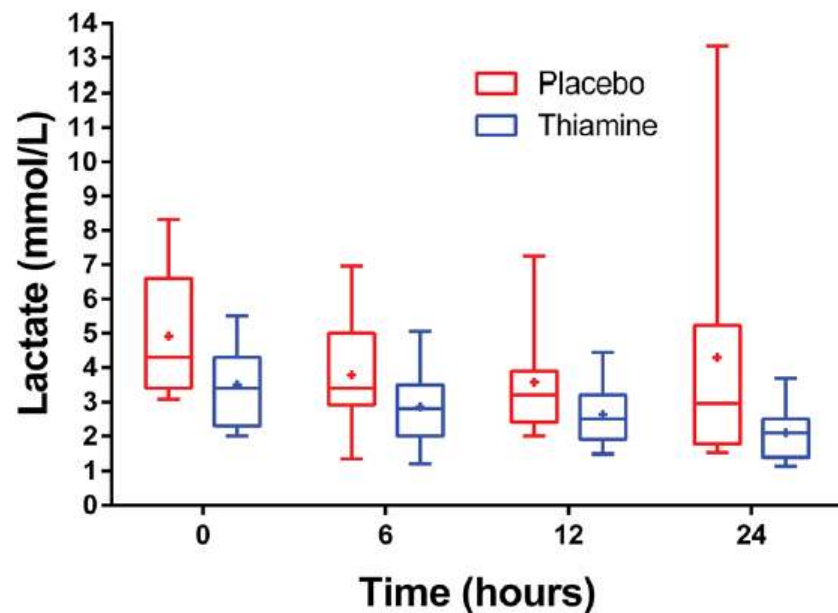
Michael W. Donnino, M.D.^{1,2}, Lars W. Andersen, M.D.^{1,3}, Maureen Chase, M.D., M.P.H.¹, Katherine M. Berg, M.D.², Mark Tidswell, M.D.⁴, Tyler Giberson, B.S.¹, Richard Wolfe, M.D.¹, Ari Moskowitz, M.D.⁵, Howard Smithline, M.D.⁶, Long Ngo, Ph.D.⁵, and Michael N. Cocchi, M.D.^{1,7} for the Center of Resuscitation Science research group

- **Sepse**
- **Po úvodní stabilizaci 2l krystaloidů**
- **Laktát > 3**
- **Vazopresory – NA > 5 ug /kg/min**
- **> 25% deficit vit B1**
- **Subtituce thiaminu 2x 100mg denně všem pacientům**

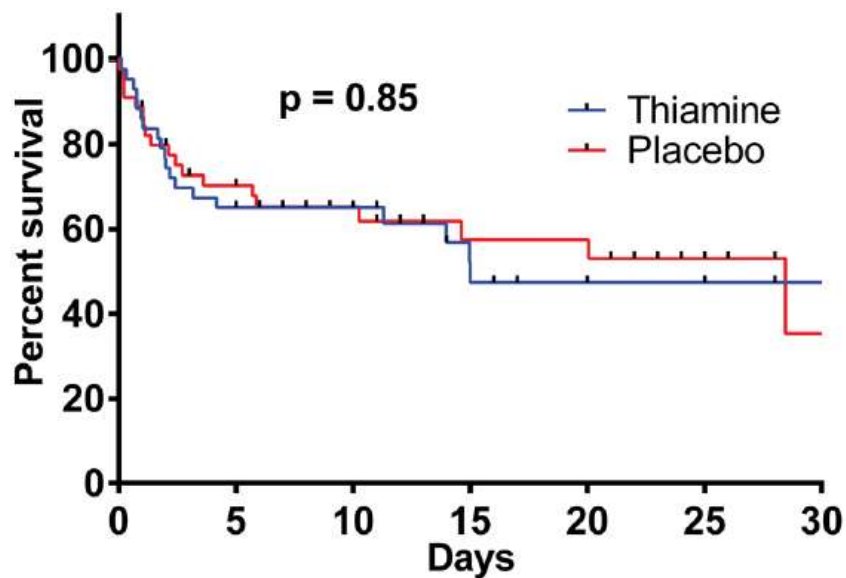
Complete group (n = 88)

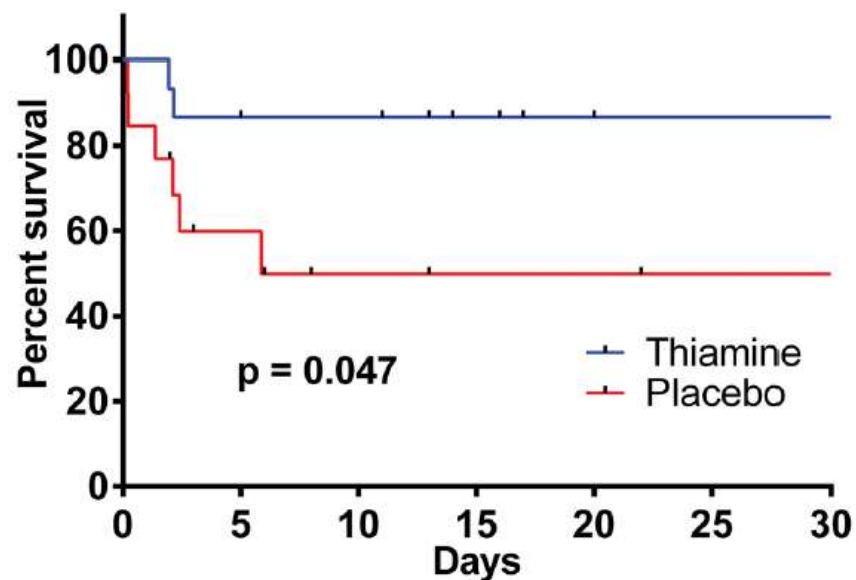
Thiamine deficient group (n = 28)

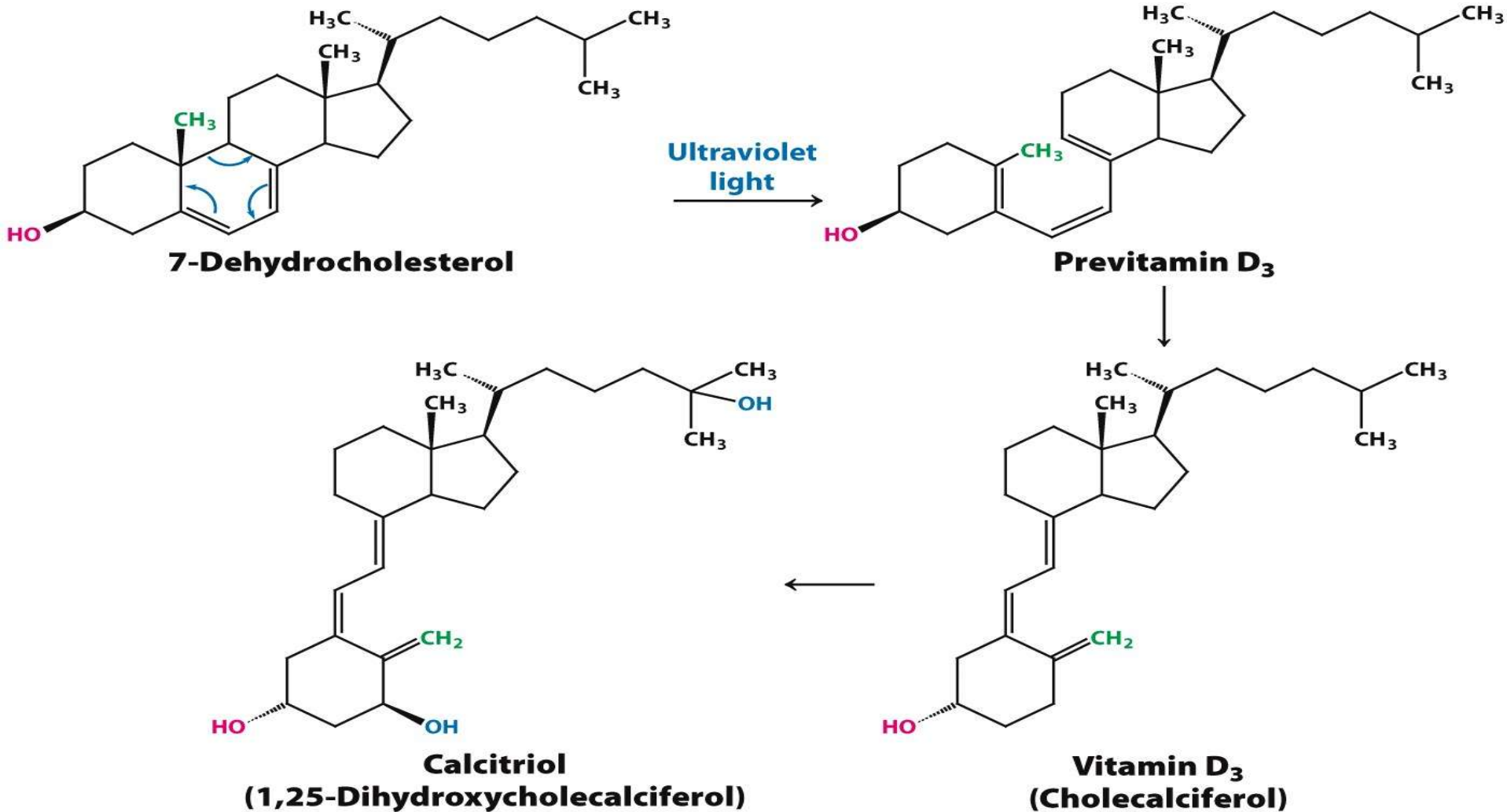
Complete group (n = 88)

Thiamine deficient group (n = 28)

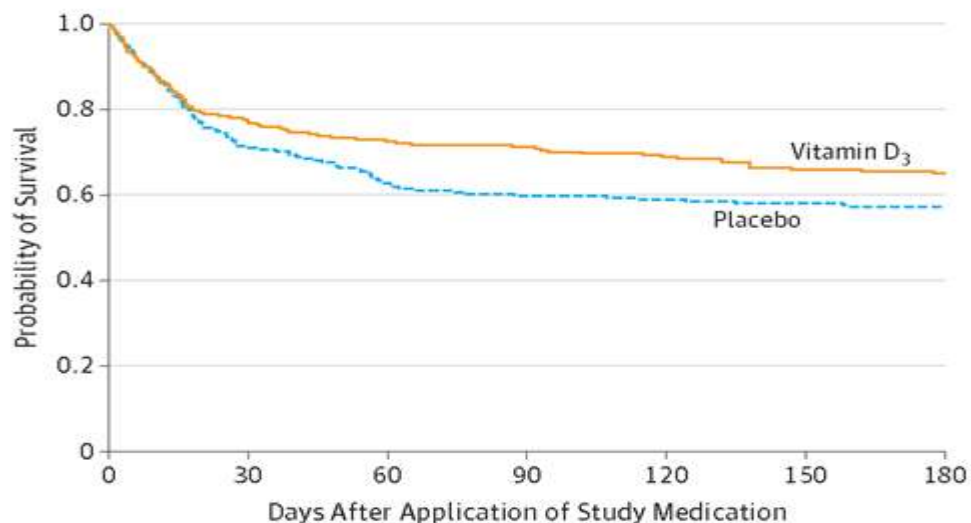

Vitamin D

Figure 26.32
Biochemistry, Seventh Edition
© 2012 W. H. Freeman and Company

A Intention-to-treat population
(baseline 25-hydroxyvitamin D ≤ 20 ng/mL)

Celková populace

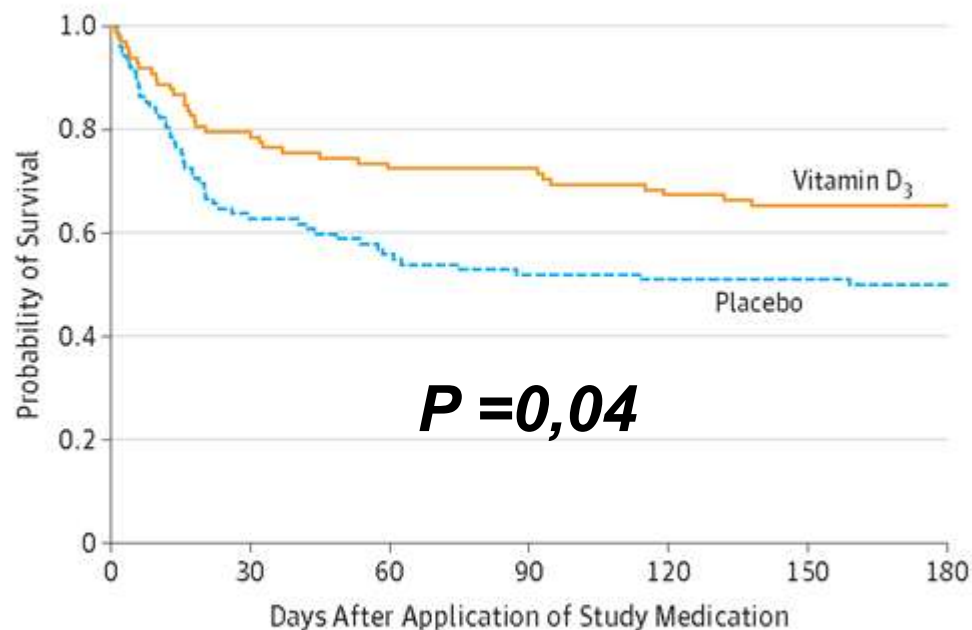
- deficit vit D < 20 ng/ml
- úvodní dávka 540 tis. IU
- následně 90000 tis. 1xMěs.

Pacienti s těžkým deficitem vit D

- < 12 ng/ml

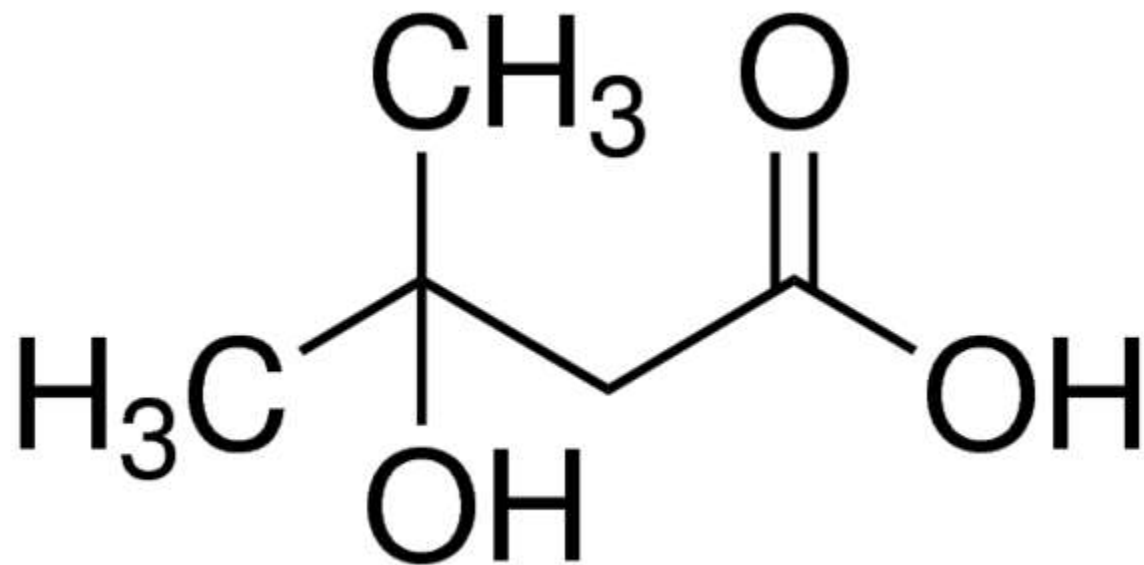

B Severe vitamin D deficiency
(baseline 25-hydroxyvitamin D ≤ 12 ng/mL)

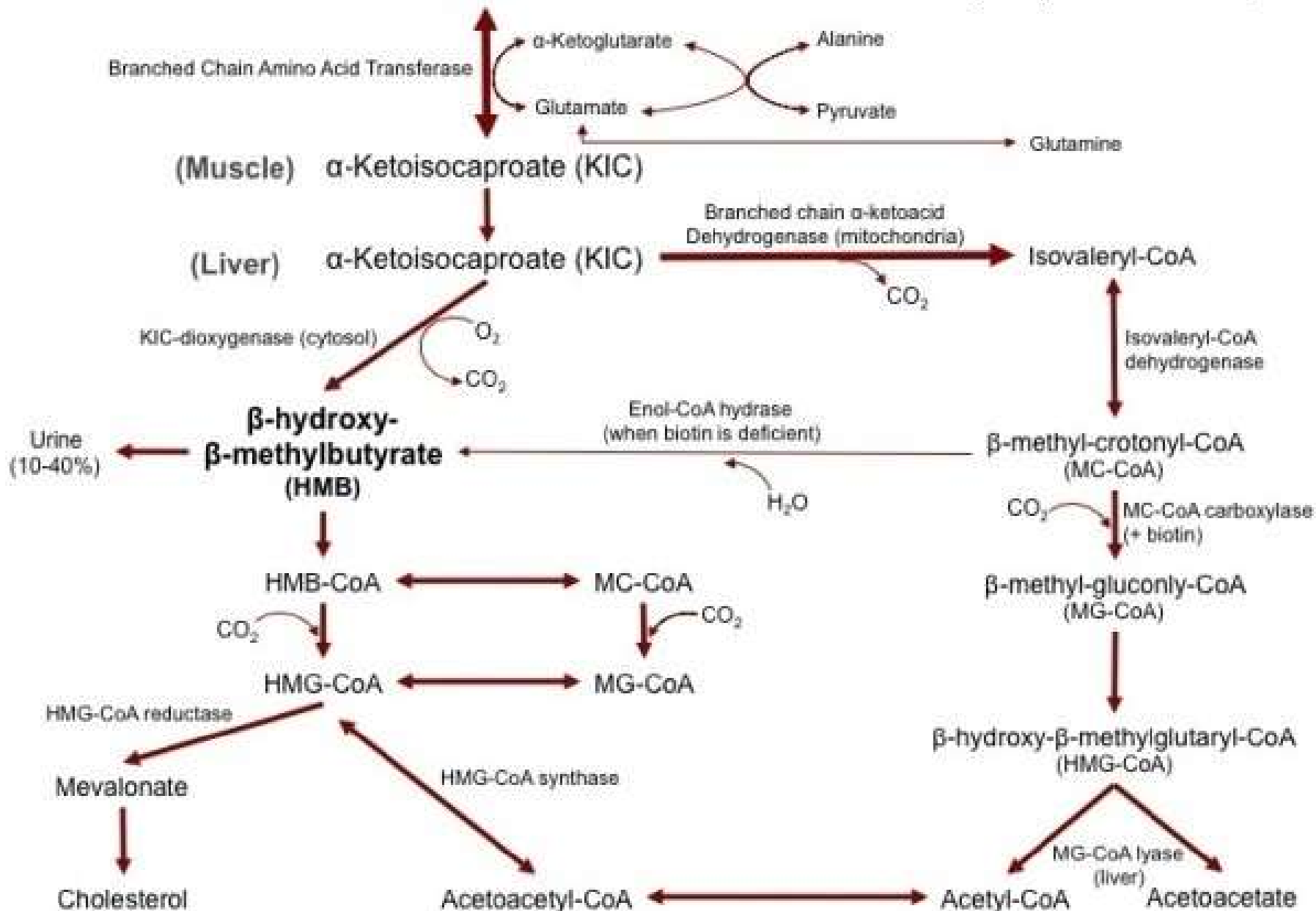

No. at risk							
Vitamin D ₃	98	77	71	71	66	64	64
Placebo	102	64	57	53	52	52	51

β -hydroxy β -methyl butyrát (β -HMB)

Leucine

Randomized control trials

Readmission and mortality in malnourished, older, hospitalized adults treated with a specialized oral nutritional supplement: A randomized clinical trial

Nicolaas E. Deutz ^{a,*}, Eric M. Matheson ^b, Laura E. Matarese ^c, Menghua Luo ^d, Geraldine E. Baggs ^d, Jeffrey L. Nelson ^d, Refaat A. Hegazi ^d, Kelly A. Tappenden ^e, Thomas R. Ziegler ^f, on behalf of the NOURISH Study Group

^a Center for Translational Research in Aging & Longevity, Department of Health & Kinesiology, Texas A&M University, 1700 Research Parkway, College Station, TX 77845, USA

^b Department of Family Medicine, Medical University of South Carolina, 5 Charleston Center Dr, Charleston, SC, USA

^c Brody School of Medicine, East Carolina University, 600 Moye Blvd, Greenville, NC, USA

^d Abbott Nutrition, Research and Development, 3300 Stelzer Rd, Columbus, OH, USA

^e Department of Food Science and Human Nutrition, University of Illinois at Urbana-Champaign, 905 S. Goodwin Ave, Urbana, IL, USA

^f Division of Endocrinology, Metabolism and Lipids, Emory University School of Medicine, 1648 Pierce Dr NE, Atlanta, GA, USA

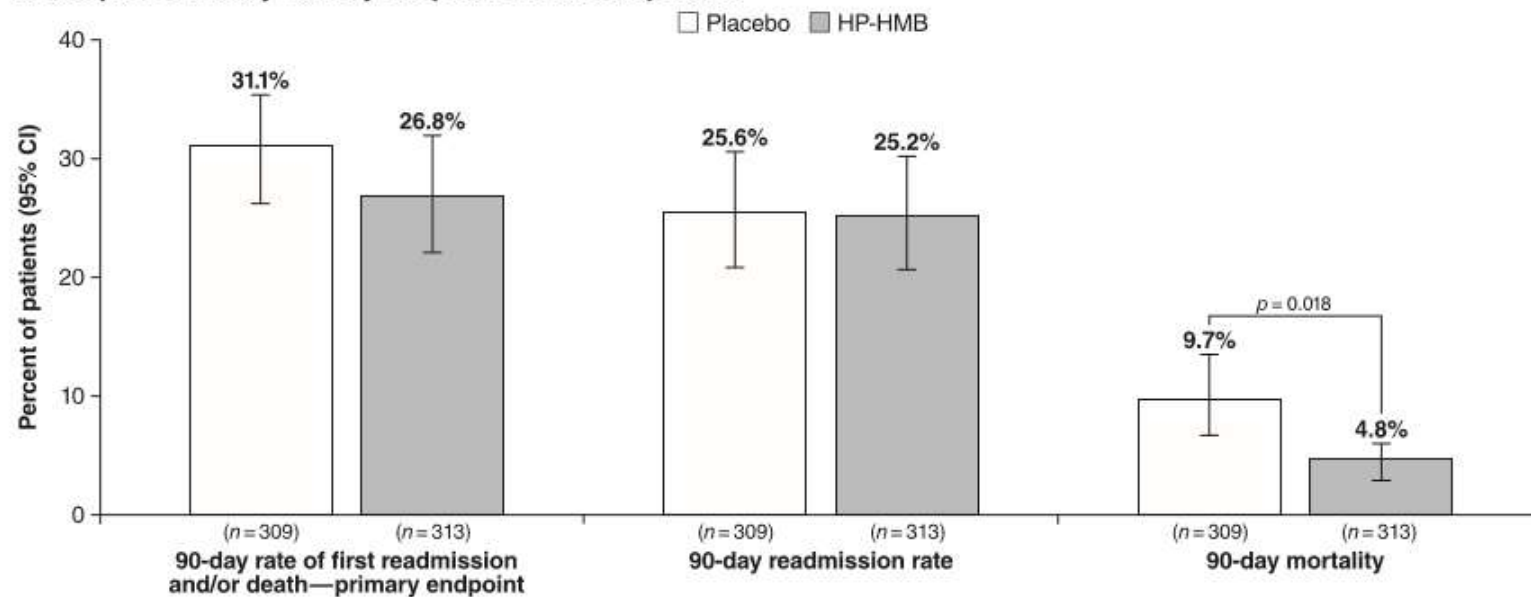
Starší pacienti (n=622) hospitalizovaní pro:

- srdeční selhání
- exac. CHOPN
- pneumonii

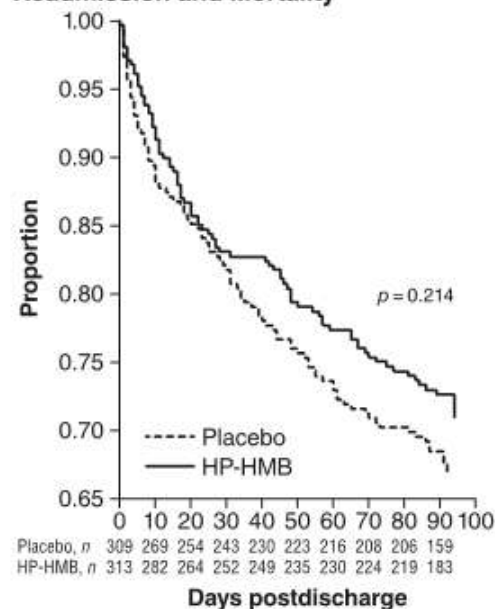
Intervence vysokoproteinový sipping + HMB vs. placebo

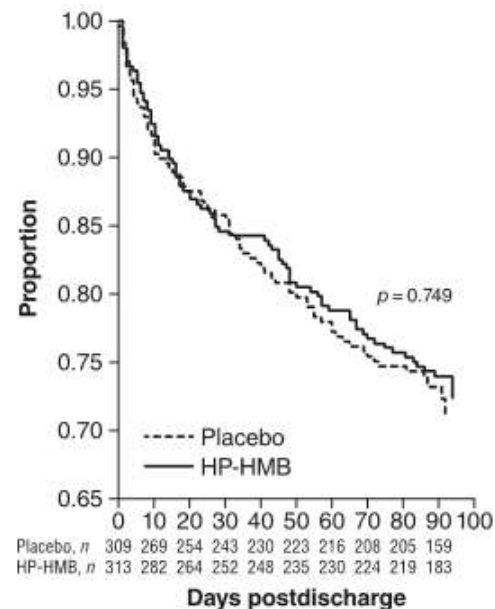
A. Composite Primary Efficacy Endpoint and Its Components

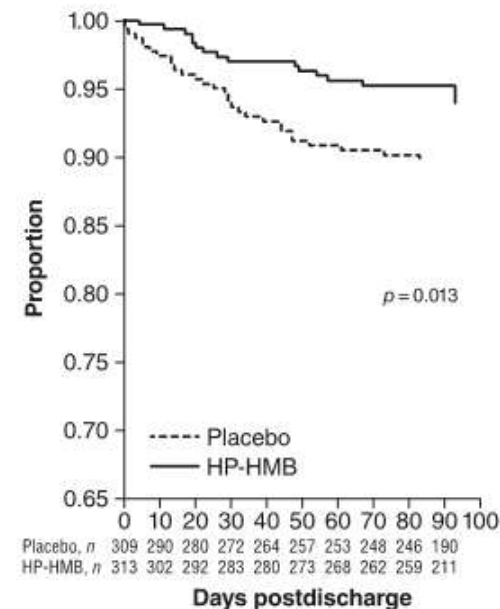
B. Kaplan-Meier Survival Curve: Composite Endpoint of 90-Day Readmission and Mortality

C. Kaplan-Meier Survival Curve: Readmission

D. Kaplan-Meier Survival Curve: Mortality

Specifické živiny a anabolismus

- odstranění detekovaného (případně předpokládaného) nutričního deficitu zlepšuje vyhlídky na zotavení
  - Esenciální AA
  - Podmínečně esenciální AA
  - Vitamin D
  - Thiamin
  - Mikronutrienty k odstranění deficitu
  - Vyvážený poměr n-6/n-3 MK 2-4:1

Fáze realimentace a patofyziologie realimentačního sy

1. Hladovění

2. Přívod substrátů

3. Hormonální změny:

- ↑ inzulínu
- ↓ glukagonu

4. Metabolický rozvrat:

Nevyvážené spektrum živin

- Iontové dysbalance
- Deficit vitamin
- Retence tekutin
- Hyperglykémie

5. Klinická manifestace

Realimentační syndrom

- Slabost
- Orgánové selhání
- Arytmie

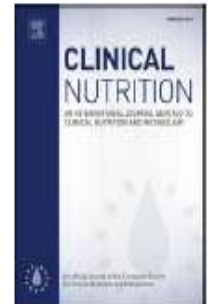

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

Clinical Nutrition

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clnu>

Original article

Impact of caloric intake in critically ill patients with, and without, refeeding syndrome: A retrospective study

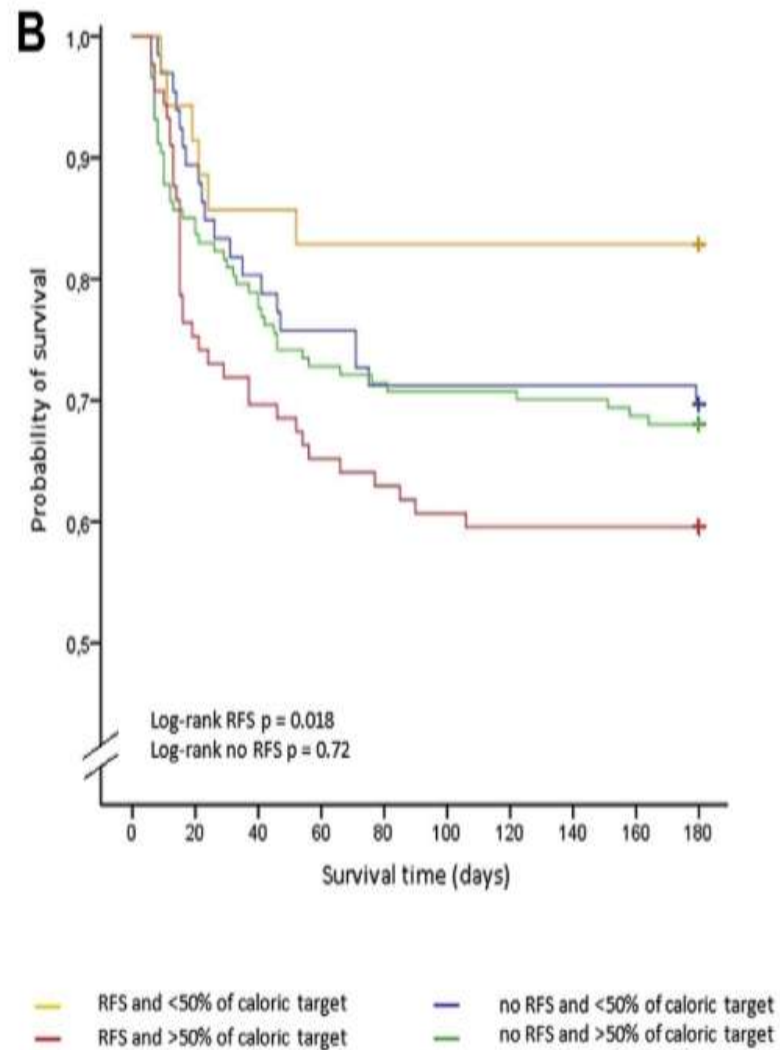
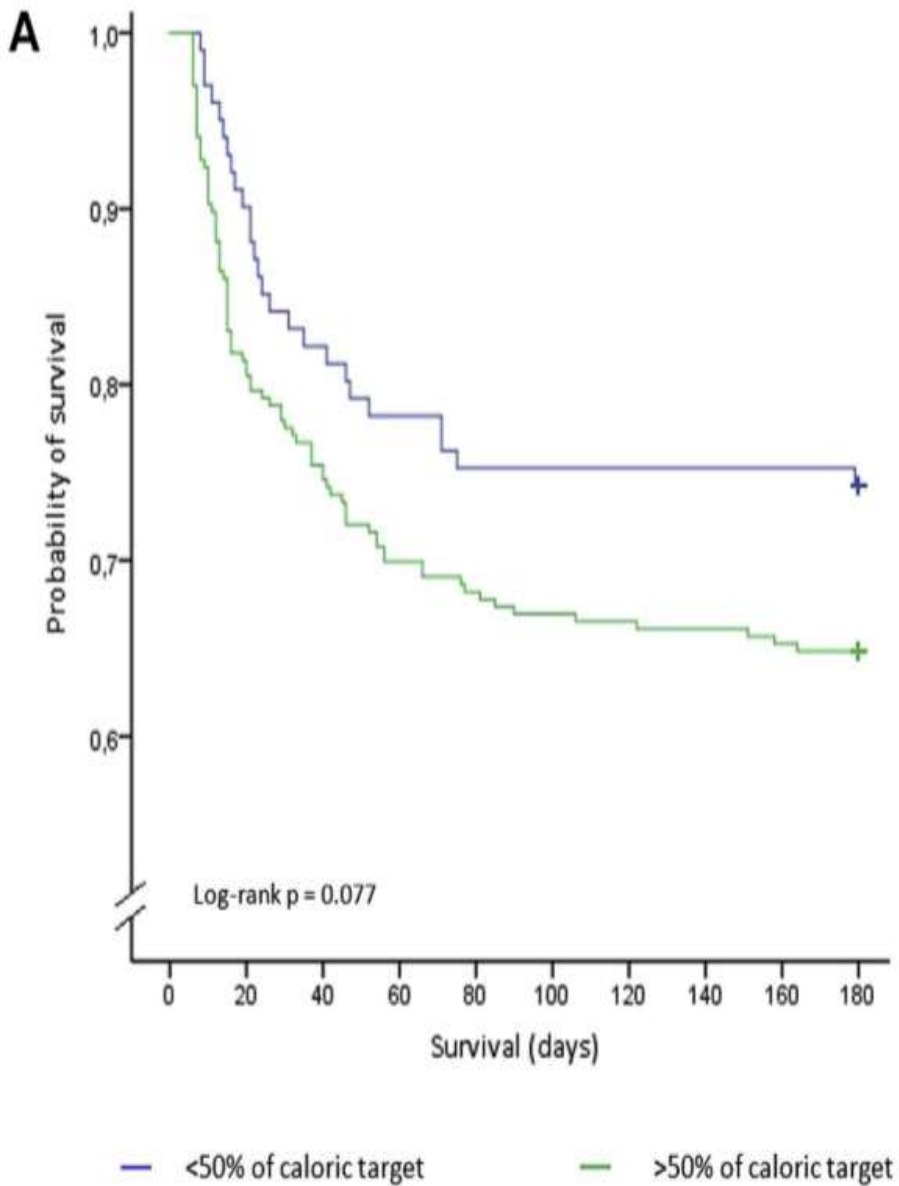
Laura E. Olthof^a, W.A.C. Kristine Koekkoek^b, Coralien van Setten^a, Johannes C.N. Kars^c,
Dick van Blokland^a, Arthur R.H. van Zanten^{a,*}

^a Department of Intensive Care Medicine, Gelderse Vallei Hospital, Willy Brandtlaan 10, 6716 RP, Ede, The Netherlands

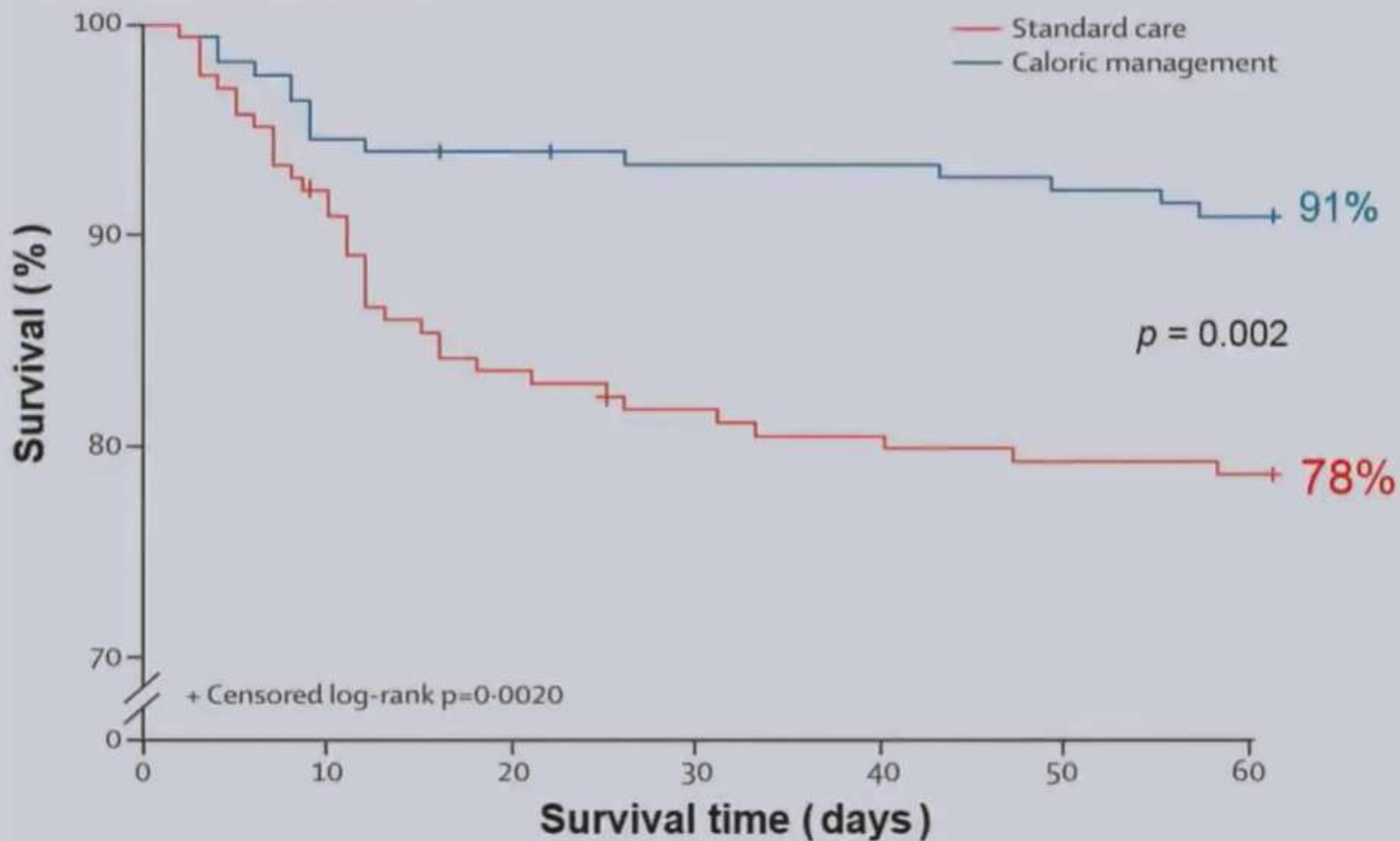
^b Department of Internal Medicine, Gelderse Vallei Hospital, Willy Brandtlaan 10, 6716 RP, Ede, The Netherlands

^c Gelderse Vallei Hospital, Willy Brandtlaan 10, 6716 RP, Ede, The Netherlands

N= 337 z toho 36,4 % realimentační syndrom

Overall survival time

Rizikové faktory rozvoje realimentačního syndromu (dle NICE)

Velké BMI <16 kg/m²

nechtěný váhový úbytek > 15% za 3 až 6 měsíců

nízký/žádný příjem >10dní

primárně nízké hladiny fosfátu, draslíku a hořčíku, nízký prealbumin

Malé BMI <18,5 kg/m²

nechtěný váh. úbytek > 10% za 3 až 6 měsíců

nízký/žádný příjem >5dní

abus alkoholu, léků-insulin, antacida, diuretika, chemoterapie

Riziko rozvoje realimentačního syndromu

Míra rizika	Rizikové faktory
Nízká	1 malé kritérium dle Nice
Vysoká	1 velké nebo 2 malá kritéria dle Nice
Velmi vysoká	1 z následujících: <ul style="list-style-type: none"> • BMI < 14 • pokles těl. hmotn. > 20% • hladovění > 15 dnů

Specifické živiny - doporučení pro praxi

vit. B1

deficit až u 35% s hyperlaktatémií v septickém šoku
suplementace 2x200mg/d iv.

vit.D

celopopulační deficit, měřit hladiny na ICU
a suplementovat hladiny <20 ng/ml → 200 000j.
D1-3-5, pak 1x týdně (p.o.), 1xměs. Parenterálně

Gln

jasné KI u MOF x některá příznivá data pro vybrané
sk. pac. u PICS (chronicky kriticky nemocný)

Rybí tuk (n-3 MK)

příznivá data oproti čistému sójovému tuku
(p.oop. PV na ICU)

β-HMB

vysokoproteinový sipping s HMB v rámci
rekonvalescence u starší populace s orgánovou
nedostatečností

Děkuji za pozornost